

i Kjøbstaden, og man kan dog ikke vedtage en Lovbestemmelse for absolut at beskytte disse ganske Enkelte. Naar der nu endvidere, som anført, er Kjøbstæder, hvor der slet intet Brændevinsbrænderi er, saa forekommer det mig at være en stor Urimelighed at forbyde, at der maa anlægges Brænderier indenfor en Grændse af $1\frac{1}{2}$ Mil fra Kjøbstaden. Der er jo endog store Kjøbstæder, ja, jeg kan her nævne en af de største i Sylland, jeg kan vel kalde den Syllands Hovedstad, Aarhus, hvor der, om jeg mindes ret, kun er et Par store Brænderier, og nu turde det vel være muligt, at der netop kunde være særdeles Anledning til i en Afstand af 1 Mil fra Byen at anlægge et Brænderi. Der er netop i denne Sommer 1 Mil fra Byen anlagt en Fabrik efter en stor Måalestok, en stor Gjødningsfabrik, som jeg har hørt koster 300,000 Rd.; men hvorfor kunde man da ikke ligesaavel anlægge en større Brændevinsfabrik der? Jeg er enig med den ærede Taler i, at, naar de Brænderier, der blive anlagte, ikke svare til Tiden og ikke kunne tilveiebringe det Kvantum og det bedre Produkt, som nu forlanges, saa kunne de ikke bestaa. Naar man nu tænker sig, at En eller Flere vilde anlægge en større Spiritfabrik — og jeg har den Tro, at det Tidspunkt nok vil komme, da saadanne ville blive anlagte — som bedre svarede til Tidsforholdene, som kunde frembringe et bedre Produkt, og som kunde opkjøbe fra de mindre Brænderier det ufuldkomne Produkt, de havde leveret, og ved Klaring og Destillation bringe det til en større Fuldkommenhed, saa vilde det dog, forekommer det mig, være en Urimelighed, naar der netop paa et Sted, som kun laa en Mil fra en Kjøbstad, var alle Betingelser tilstede for, at man med Fordel kunde anlægge et saadant større Brænderi, at det da ligefrem skulde forbydes, og at Regjeringen ikke engang kunde give Tilladelse dertil; thi man har jo dog i nogle af vore Love indenfor en vis Grændse ladet Bevillingemyndigheden aaben, hvor man ikke vilde give en ligefrem Tilladelse. I dette Spørgsmaal maa jeg fuldstændig være enig med Mindretallet i, at det vilde være noget urimeligt at trække en absolut Grændse i $1\frac{1}{2}$

Mils Afstand. Lad os se hen til, hvorledes Forholdet vil stille sig i de stærkt befolkede Provindser paa Derne. Naar man der vil drage en Grændse paa $1\frac{1}{2}$ Mil udenom hver Kjøbstad, saa vil denne Grændse i flere Tilfælde naa helt hen til, ja endogsaa ind over Naboljøbstadens Grændse. Dersom man havde et Kort for sig og paa det vilde staa Cirkler paa $1\frac{1}{2}$ Mil rundt om hver Kjøbstad, saa vilde man komme til at se, at den ene Cirkel vilde løbe saa stærkt ind paa den anden, at der kun blev nogle enkelte smaa Trekanter tilbage, hvor Brændevinsbrænderne maatte bo. Jeg maa derfor tilraade at følge Mindretallet, saaledes at man indskrænker sig til det, der er foreslaaet af Regjeringen, nemlig, at Afstanden kun bliver 1 Mil, thi den forekommer mig at være saa lang, som man nogensinde vil kunne gaa ind paa. Jeg vilde forøvrigt anse det rigtigst, at der slet ingen Begrændsning var, idet jeg har den Overbevisning, at det ikke vilde skade Kjøbstæderne det Allersjæreste, hvorimod det maasse nok kunde medføre Ulemper for de enkelte Brændevinsbrændere.

M. P. Hansen: Ja, hvorledes man nu end betragter Forholdet, saa er det dog saaledes, at Brænderierne nu for Dieblirket ere mest koncentrerede i Byerne, især i de større, og naar det er blevet nævnt, at der er enkelte Byer, hvor der ingen Brænderier findes, saa skal jeg bemærke, at man dog ikke har vanskeliggjort Veien for, at saadanne kunne blive anlagte der i Fremtiden. Naagt jeg nu ganske kan tiltræde den Motivering, som nylig blev udtalt af den ærede Landssthingsmand for 9de Kreds (Brasch), saa maa jeg dog i Modsigetning til, hvad der nylig blev udtalt af min ærede Nabo (Schæler) om, at Brænderierne i Kjøbstæderne kun kom enkelte Spekulanter tilgode og ikke Befolkningen i det Hele, gjøre opmærksom paa, at Brænderierne for de større Byers Vedkommende have stor Betydning for Befolkningen i det Hele, og jeg vil i saa Henseende tillade mig at nævne Mælkeproduktionen. I den Tilstand, hvori Mælken leveres i Hovedstaden, nemlig som nymalket Mælk, erholdes den hos Brændevinsbrænderne;